

- 12 Прокоп'юк О. Київська митрополія: топографія посвят. – С. 70.
- 13 Прокоп'юк О. Київська митрополія: топографія посвят. – С. 82.
- 14 Senyk I. Marian Cult in the Kievan Metropolitanate XVII-XVIII centuries // De cultu Mariano Saeculis XVII-XVIII. Acta Congressus mariologici-mariani internationalis in Republica Melitensi Anno 1983 celebrati. Vol. VIII: De cultu Mariano saeculis XVII et XVIII apud varias nationes. Pars altera. Romae, 1988. - С. 529.
- 15 ДАЖО. Ф. 178. – Оп. 53. – Спр. 36. – Л. 276.
- 16 ДАЖО. Ф. 178. – Оп. 53. – Спр. 2. – Л. 16, 33.
- 17 Kołbuk W. Kościoły wschodnie w Rzeczpospolitej około 1772 roku. Lublin, 1998. – С. 54-55.
- 18 Kołbuk W. Kościoły wschodnie w Rzeczpospolitej. – С. 59.

Summary

Irena Vodzyanovska

Consecration of Greek Catholic churches in the Bratslav area in the second half of 18 century

The kaleidoscope of churches consecration that emerged at the end of 18 century in the Bratslav area is considered. The dominant consecration, As Blessed Virgin, and saint patron, which got the preference from local population is indicated.

Keywords: Greek-Catholic Church, Bratslav Voivodeship, dedication, general visitation

Іван Альмес

Богослужбові книги у Крехівському василіанському монастирі у другій половині XVIII ст.

На основі аналізу інвентарних описів, що зберігаються у фонді 684 Центрального державного історичного архіву України у Львові, охарактеризовано кількісний та якісний склад богослужбових книг Крехівського василіанського монастиря в другій половині XVIII ст. Крім того, здійснена спроба ідентифікації деяких примірників богослужбової літератури даного монастиря.

Ключові слова: Крехівський монастир, богослужбові книги, інвентарний опис

Богослужбові книги займали одне з чільних місць серед видань друкарень ранньомодерного часу¹, а відповідно й у складі монастирських книгозбірень. Без літургійної літератури в обителях не могло відбуватися повноцінне молитовне життя², яке є основою чернечої духовності³. Впродовж XVII–XVIII ст. однією з перманентних проблем Унійної Церкви була відсутність єдиного корпусу богослужбових книг⁴, хоча й неодноразово здійснювалися спроби⁵ уніфікації богослужбової практики⁶, виявом чого став *Службебник* митрополита Кипріяна

Жоховського (1692 р.), одна з найважливіших унійних літургійних пам'яток⁷. Крім того, відбувались зміни в літургійній обрядовості, що були зумовлені щоденним співіснуванням як з римо-католиками⁸, так і з православними⁹. Подібні впливи та певною мірою поліконфесійний склад богослужбової літератури, своєрідне «богослужбове койне»¹⁰, спостерігається у другій половині XVIII ст. у Крехівській Святомиколаївській обителі¹¹, що входила до складу Святопокровської провінції Чину Святого Василя Великого (далі ЧСВВ). Слід зазначити, що бібліотека обителі та богослужбові книги зокрема досі не були предметом окремого наукового дослідження. Короткі відомості про склад богослужбових книг у Крехівському монастирі подає у своїх дослідженнях лише Петро Шкраб'юк¹².

Разом із заснуванням обителі на початку XVII ст. розпочалось формування і її книгозбірні¹³, насамперед комплекту богослужбових книг. Одним із джерел, за допомогою якого можна реконструювати книжковий фонд монастиря (чи інших інституцій або приватних колекцій), є інвентарні описи¹⁴. За XVII–XVIII ст. збереглося вісім інвентарних описів Крехівського монастиря. Найдавніший із відомих сьогодні був укладений в другій третині XVII ст.¹⁵ З першої половини XVIII ст. відомий лише інвентар 1739 р.¹⁶ Період другої половини XVIII ст. представлений шістьма такими джерелами, які сьогодні зберігаються у фонді 684 (Протоігуменат монастирів Чину Св. Василя Великого, м. Львів) Центрального державного історичного архіву України у Львові. Доволі однотипними як структурою, так і змістом є чотири описи – 1755 р.¹⁷ (184 найменування (далі н.) і 249 одиниць зберігання (далі од. зб.¹⁸)), 1759 р. (192 н. і 270 од. зб.)¹⁹, 1766 р. (189 н. і 266 од. зб.)²⁰ та 1771 р. (187 н. і 265 од. зб.)²¹. Більш інформативним, у тому числі щодо богослужбових книг²², є інвентар 1777 р. (433 н. і 537 од. зб.)²³. Опис лише частини богослужбової літератури знаходиться також в інвентарі 1779 р.²⁴ Польськомовні записи про богослужбові книги в інвентарях містять наступну інформацію: назва книги, формат та місце видання (подекуди відсутнє), кількість примірників, стан збереження («niecały», «nadpsute» тощо). Крім того, дані записи поділені на дві групи: «Ewangelie Cerkiewne»/«Ewangelie», із доволі таки детальними описами *Євангелій*, та «Xięgi Cerkiewne» /«Księgi cerkiewne», де подано інформацію про інші богослужбові книги.

За кількісними показниками Крехівська книгозбірня у другій половині XVIII ст. належала до середніх за розміром монастирських бібліотек, котрі на той час існували на українських землях Речі Посполитої²⁵. Впродовж означеного періоду чисельність книжкового фонду бібліотеки Крехівської обителі зростала, особливо в 70-х роках. Водночас кількість богослужбових книг в монастирі практично не змінювалася (див. таблицю). Це свідчить про те, що обитель, вочевидь, була ними повністю забезпечена.

Таблиця

**Кількісний склад богослужбових книг Крехівського монастиря
в другій половині XVIII ст. (за матеріалами інвентарних описів)**

Назва книги	1755 р.	1759 р.	1766 р.	1771 р.	1777 р.
Акафістник	2	2	3	3	2
Апостол	2	2	2	2	3
Євангеліє	11	12	12	12	12
Ірмолой	3	3	3	3	5
Мінея	-	2 (13)*	3 (14)*	3 (14)*	3 (25)**
Трифолой	2	2	2	2	2
Октоїх	2	2	-	-	2
Псалтир	2	2	2	-	3
Служебник	10	10	10	10	9
Требник	3	3	5	5	4
Тріодь Пісна	2	2	2	-	2
Тріодь Цвітна	2	2	2	-	2
Часослов	2	2	-	-	-
Півустав	-	-	-	-	4
Інші богослужбові книги	-	-	-	-	4
Загальна кількість (одиниці зберігання)	43	46 (57)*	46 (57)*	40	57 (79)**

* – одне із видань у 12-ти томах;

** – два видання у 12-ти томах кожне.

Загалом у Крехівському монастирі найбільше було примірників *Євангелій* та *Служебників*. Незначна кількісна перевага серед решти книг спостерігається щодо *Требників* та *Міней*. Однією із причин наявності богослужбових книг у декількох примірниках була практична потреба забезпечити ними монастирські храми. Впродовж XVIII ст. на території обителі знаходились від двох до чотирьох церков²⁶.

Інвентарні описи містять фрагментарні відомості про місце видання книг. Наприклад, за 1755–1771 рр. такі дані є лише приблизно для третини бого-

службових книг: 1755 р. – Львів (7), Москва (4), Почаїв (2), Київ (1), Унів (1)²⁷; 1759 р. – Львів (5), Москва (5), Почаїв (2), Київ (1), Унів (1)²⁸; 1766 р. – Львів (5), Почаїв (3), Київ (1), Унів (1)²⁹; 1771 р. – Львів (7), Почаїв (4), Київ (1), Унів (1), Москва (1)³⁰. Більш інформативним є опис 1777 р., в якому зазначені місця видання для близько половини богослужбових книг обителі: Почаїв (12), Львів (8), Унів (4), Київ (3), Москва (2)³¹. Таким чином, окрім видань друкарень з території Речі Посполитої (львівської, унівської та почаївської³²), були і київські та московські друки. Тобто, у монастирі знаходились як унійні, так і православні видання, які щонайменше зберігались³³, чи, можливо, були виправлені³⁴.

Треба зазначити, що у східному обряді виділяють 13 основних богослужбових книг: *Євангеліє, Апостол, Псалтир, Часослов, Октоїх, Тріодь Пісна, Тріодь Цвітна*³⁵, *Мінея*³⁶, *Служебник*³⁷, *Требник, Чиновник (Служебник архієрейський), Ирмолой (Ирмологіон) і Устав (Типікон)*³⁸. Окрім цього, до богослужбових книг відносять також *Акафістник, Канонник, Правильник (Правило до Святого Причастя) та Молитвослов*³⁹. Деякі із вказаних книг в окремих інвентарях Крехівського монастиря не згадуються (див таблицю). Зокрема, за 1766 р. немає даних про *Октоїх та Часослов*, а за 1771 р. – ще й про *Псалтир та Тріоді*. Малоімовірно, щоби в обителі не було згаданих богослужбових книг, оскільки їх відсутність унеможливило повноцінне богослужбове життя монастиря. Скоріше за все укладач інвентаря з певних причин не зазначив про наявність таких книг.

Починаючи з інвентарного опису 1755 р., в окрему групу виділяються *Євангелія*. В інвентарях другої половини XVIII ст. постійно подаються описи одинадцяти або дванадцяти ошатно та коштовно оздоблених *Євангелій*, п'ять з яких вдалося ідентифікувати. Насамперед привертає увагу наявність трьох *Євангелій* московського друку. Одне із них, згадане в інвентарі як «Ewangelia cała w srebro orgawna»⁴⁰, була видана у 1644 р.⁴¹ Більше відомостей вдалося знайти про *Євангеліє* 1689 р.⁴² Існують дві версії потрапляння даної книги до Крехівського монастиря: 1) було придбане у Москві у 1697 р.⁴³ «ієромонахами Радкієвичами»⁴⁴ (ченці монастиря мали «паспорт» на багаторазовий безкоштовний приїзд до Московії⁴⁵); 2) це даровизна московського царя Петра I, який у 1698 р. відвідав Крехівський монастир⁴⁶. Третій московський примірник – *Євангеліє* 1711 р.⁴⁷, яке подарував монастиреві 11 вересня цього ж року митрополит Стефан Яворський. Про це зазначає Антон Петрушевич, за даними якого ця книга станом на 1887 р. знаходилась у Львівському Святооунфріївському монастирі⁴⁸.

Знаходилось у монастирі і *Євангеліє* 1636 р., видане друкарнею Львівського Ставропігійного братства⁴⁹. Хоча в дарчому записі⁵⁰ не зазначається, хто і коли придбав / подарував дану книгу, проте можна припустити, що це була одна із чергових даровизн братчиків. Врешті найдавніший із відомих крехівських примірників *Євангелія* – півуставне Євангеліє-тетр у форматі фоліо, яке датують

кінцем XVI ст. Скорописний запис XVIII ст. інформує про приналежність даного *Євангелія* ченцеві Крехівського монастиря, ієродиякону Пахомію: «Servus Dei et Servus Virgini Marii iierodiasconus Pachomiusz Boreicius monastyro Krechovi[en] sis Ordini Di[v]i Basillii Magni» (арк. 89)⁵¹. Інші неідентифіковані *Євангелія*, що описані в інвентарях, були не менш коштовно оправлені⁵². Потрібно зазначити, що у 1885 р. на виставці старожитностей, яка відбувалася у Львівській Політехніці в рамках З'їзду польських і руських археологів⁵³, виставлялись три *Євангелія* із Крехівського монастиря⁵⁴.

Вдалося відшукати відомості про шість *Службеників* із дев'яти /десяти, про які зазначається в інвентарях. Насамперед слід відзначити про три коштовно оздоблені примірники. Перший – львівське видання 1646 р.⁵⁵ (відомий дарчий запис з XVII ст.⁵⁶); за інвентарними даними, це мабуть такі *Службеник* «lwowski stary zielony»⁵⁷. Ймовірно, саме цей примірник був оздоблений наприкінці XVII ст. гравером о. Никодимом Зубрицьким⁵⁸. Другий, як зазначав Август Кретович у 1830 р., «zradkiej piękności [...] Mszał»⁵⁹ московського друку 1699 р.⁶⁰ Проте в інвентарях другої половини XVIII ст. не згадується про *Службеник*, що виданий у Москві. Третій *Службеник* – почаївське видання (не вказаний рік друку), яке, відповідно до хроніки монастиря, поповнило книгозбірню у 1776 р. та було коштовно оздоблене стараннями насельника обителі Іларіона Башеньського⁶¹. Як свідчать інвентарні дані, це «Drugі poczajowski, w axamit ponsowy oprawnu A[nn]o 1776 describet sub [...] 20»⁶².

Знаходились у Крехівському монастирі і менш ошатні екземпляри *Службеника*. Найдавніший із відомих сьогодні – невеликий за обсягом (93 арк.) рукописний примірник середини XVI ст., із скорописним записом XVIII ст. «Mszał Krechowski pisany»⁶³. Серед друків XVIII ст. слід згадати львівське видання 1712 р.⁶⁴ та почаївський друк 1765 р.⁶⁵ Про останній з них у 1853 р. Еміліан Коссак зазначав, що на ньому є «справа образ Св. Миколая»⁶⁶. Про наявність образу святителя на *Службенику* повідомляє й укладач інвентаря 1777 р. («Mszał Poczajowski [...] z osobą S. Mikoł[aja]»⁶⁷), проте не вказує рік видання. Вочевидь, це було саме видання 1765 р. Крім того, за інвентарними даними 1777 р., у Крехівському монастирі знаходились три унівські видання⁶⁸. Оскільки в цій друкарні *Службеники* видавались лише чотири рази – у 1733, 1740 (ще і Чиновник) та 1747 рр.⁶⁹, тому відповідно примірники цих видань і могли знаходитись в Крехівській обителі.

Вдалося знайти відомості про три–п'ять примірників *Требників*, про які зазначається в інвентарях. У 1750-х роках в обителі знаходилось два львівські видання⁷⁰, ймовірно, ті, що Львівське Ставропігійне братство подарувало монастиреві 16 січня 1669 р. та 1671 р.⁷¹ Можна припустити, що це було видання 1668 р.⁷² За даними інвентаря 1766 р., львівських друків побільшало ще на два

екземпляри, про які в описі 1777 р. зазначено: «Trebnirow małyuch»⁷³. Якщо припустити, що між 1759 і 1766 рр. монастир поповнили нові львівські видання, то це був друк 1761 р. у форматі кварто⁷⁴. Хоча, звісно, могли надійти і видання попередніх років. Крім згаданих вище примірників, в усіх інвентарях другої половини століття вказано на наявність найавторитетнішого зібрання текстів треб церковнослов'янською мовою⁷⁵, тобто *Требника* Петра Могили 1646 р.⁷⁶, який слугував зразком для унійних видань XVIII ст.⁷⁷

Станом на 1771 р. у монастирі знаходились два *Апостоли* «lwowskiego druku»⁷⁸. Один із них – це, ймовірно, видання 1639 р., про «крехівський» примірник якого у 1888 р. зазначав Антон Петрушевич⁷⁹. В інвентарі 1777 р. згадується і третій львівський *Апостол*⁸⁰. Скоріш за все, це було нове видання 1772 р.⁸¹ Також мав би бути так званий «*Крехівський Апостол*»⁸², проте не вдалося його ідентифікувати за інвентарними записами.

Якщо в інвентарних описах 1750-х років було по два примірники *Часослова*⁸³, то у 1766 р. та 1771 р. про такі книги в інвентарях не зазначається. Натомість у 1777 р.⁸⁴ повідомляється про наявність чотирьох *Півуставів* (*Часословів Малих*)⁸⁵. Вдалося встановити, що один із *Часословів* – це львівське видання 1642 р.⁸⁶, яке у 1643 р. подарувало монастиреві Львівське Ставропігійне братство⁸⁷. Привертає увагу наявність у 1777 р. у монастирській бібліотеці *Бревіарія*⁸⁸, тобто богослужбової книги латинського обряду, відповідника у східному обряді *Часослова*⁸⁹.

Львівське Ставропігійне братство дарувало монастиреві й *Октоїхи*: у 1662 р., а також у 1686 р., «za prośbą oycow krechowskich»⁹⁰. Саме про наявність двох примірників *Октоїха* і зазначається в інвентарях другої половини XVIII ст.⁹¹ Вдалося з'ясувати, що один із них це львівське видання 1630 р.⁹²

Серед чотирьох-п'яти *Міней* (як загальних, так і святкових, тобто *Трифолоїв*)⁹³, зазначених в інвентарних описах, було 12-томне почаївське видання 1761 р.⁹⁴ місячних *Міней службових*. Варто зазначити, що подібні багатотомні та дорогі *Міней* видавались на українських землях в ранньомодерний період лише чотири рази⁹⁵. Окрім друкованих примірників були й рукописні⁹⁶, зокрема манускрипт 1617 р.⁹⁷

Важливими богослужбовими книгами є *Триоди* (*Пісна і Цвітна*). За даними інвентарів, таких книг у Крехівському монастирі в другій половині XVIII ст. було по два примірники⁹⁸. З *Триодей Пісних* знаходились київське видання 1640 р.⁹⁹ та друк 1664 р., чергова даровизна Львівського Ставропігійного братства¹⁰⁰. Натомість одну з *Триодей Цвітних* подарував монастиреві львівський єпископ Арсеній Желіборський (1641–1662), про що свідчать дарчі записи на львівському виданні 1642 р.¹⁰¹

У 1634 р. Львівське Ставропігійне братство подарувало монастиреві вісім примірників *Псалтиря*¹⁰², проте в інвентарях зазначається лише про два-три

екземпляри. Про один із них директор інституту «Оссолінеум» у Львові (1869-1876) Август Бельовський¹⁰³ у 1856 р. зазначав: «Miałem w ręk[ach] Psalterz Dawida słowiański z bardzo obszernym komentarzem, in folio, wielkość tej księgi równa się prawie Biblii całej»¹⁰⁴. На жаль, він не вказав, про яке саме видання йдеться.

В інвентарному описі 1777 р. зазначається про чотири почаївські та одне львівське видання *Ірмоля* (*Ірмологіону*)¹⁰⁵. У Почаєві *Ірмолої* до кінця 1770-х років видавали у 1766 та 1775 рр.¹⁰⁶ Ймовірно, саме про них і йдеться в інвентарних описах. Крім того, Еміліан Коссак у 1853 р. зазначив, що у Крехівському монастирі знаходилось почаївське видання 1766 р. Він також інформує й про львівський друк 1709 р.¹⁰⁷, який, ймовірно, і знаходився у монастирі в другій половині XVIII ст. Рукописні примірники *Ірмоля*, про які інформують інвентарі¹⁰⁸, сьогодні зберігаються у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника НАН України¹⁰⁹.

Наприкінці 70-х років XVIII ст. у Крехові були й інші богослужбові книги, означені наступним чином: «Tetradek do weluczania spiewania»; *Повечерник* (тобто частина Службника); *Акафістники* друковані та писані, чин чернечого похорону¹¹⁰; «Trojga nabozenstwa», тобто одне із видань богослужінь, присвячених Пресвятій Євхаристії, Состраданню Пресвятої Богородиці та блаженному Йосафату (Кунцевичу)¹¹¹; пом'яники¹¹² (за даними Антона Петрушевича, у монастирі їх було три: Йоїля (1623 р.), Діонісія Сінкевича (1697 р.) та Сильвестра Мальського (1763 р.))¹¹³.

Підсумовуючи, слід зазначити, що в другій половині XVIII ст. у Крехівському монастирі була добірна колекція рукописних та друкованих богослужбових книг, котрі походили з XVI–XVIII ст. Найбільш суттєві зміни як стосовно їх кількості, так і складу відбулись в 1770-х роках. Насамперед збільшилася частка видань активно діючої в цей період Почаївської друкарні. Окрасою даної колекції можна вважати коштовно оздоблені *Євангелія* та *Службники*, особливо кілька московських друків. Залишалась у Крехівському монастирі в другій половині XVIII ст. чимала кількість богослужбових книг, подарованих у XVII ст. Львівським Ставропігійським братством. В обителі знаходилися також даровизни церковних ієрархів: Арсенія Желіборського (*Триодь Цвітна*) і Стефана Яворського (*Євангеліє*). Загалом монастир був повністю забезпечений богослужбовими книгами, а, отже, мав можливість провадити повноцінне літургійне життя.

- 1 Шманько Т. Богослужбові книги унівської друкарні // Калофонія: науковий збірник церковної монодії та гимнографії. – Львів, 2004. – Ч. 2. – С. 99.
- 2 Гуцуляк Л. Божественна Літургія Йоана Золотоустого в Київській Митрополії після Унії з Римом (1596-1839). – Львів, 2004. – С. 40–41; Senyk S. The Eucharistic Liturgy

- in Ruthenian Church Practice: Frequency of Celebration and Attendance before the Nineteenth Century // *Orientalia Christiana Periodica*. – Roma, 1985. – Т. 51. – Fasc. I. – P. 135, 154.
- 3 Козак О. Богослов'я обряду монашої схими: У світлі Требника Митрополита Петра Могили. – Львів, 1998. – С. 68.
 - 4 Гуцуляк Л. Божественна Літургія Йоана Золотоустого... – С. 68, 359.
 - 5 Впродовж XVII ст. були три невдалі спроби видання унійного Службника – у 1630-х рр., 1655 р. та на початку 1680-х рр.: Ваврик М. До історії службника в Укр. Католическій Церкві в 2-ій пол. 17-го ст. // *Записки ЧСВВ*. – Рим, 1979. – Секція II. – Т. 10 (16). – Вип. 1 - 4. – С. 120.
 - 6 Виявом чого в першій половині XVII ст. був Службник 1617 р. (Вільно, друкарня Мамонича): Гуцуляк Л. Божественна Літургія Йоана Золотоустого... С. 59.
 - 7 Ваврик М. Службник Митр. К. Жоховського 1692 р. (Генеза й аналіза) // *Записки ЧСВВ*. – Рим, 1985. – Секція II. – Т. 12 (18). – Вип. 1–4. – С. 311.
 - 8 Гуцуляк Л. Божественна Літургія Йоана Золотоустого... – С. 73.
 - 9 Новаковський П. Літургійна проблематика в міжконфесійній полеміці після Берестейської унії (1596–1720) / пер. з польсь. – Львів, 2005. – С. 191.
 - 10 Galadza P. Liturgical Latinization and Kievan Ecumenism: Losing the Koinê of Koinonia // *Logos: A Journal of Eastern Christian Studies*. – 1994. – Vol. 35. № 1–4. – P. 173–194.
 - 11 Монастир заснований на початку XVII ст. У 1628 р. отримав від константинопольського патріарха статус ставропігійного. У 1721 р. обитель прийняла унію, а у 1739 р. увійшла до складу ЧСВВ: Шкраб'юк П. Крехів: дороги земні і небесні. – Львів, 2002. – С. 15, 27–29, 38, 41, 44.
 - 12 Короткий огляд богослужбових книг Крехівського монастиря здійснює у своїх дослідженнях Петро Шкраб'юк: Шкраб'юк П. Крехів: дороги земні і небесні... – С. 39; Шкраб'юк П. Монаший Чин Отців Василіян у національному житті України. – Львів, 2005. – С. 141. Ігор Мицько не подає відомостей про богослужбові книги у своїй статті про бібліотеку Крехівського монастиря на основі інвентарного опису 1739 р.: Мицько І. Ідеологічна боротьба на Україні в XVII ст. і формування та склад бібліотек // *Бібліографічна інформація і сучасність: збірник наукових праць*. – Київ, 1981. – С. 102–111.
 - 13 Альмес І. До історії Крехівської монастирської бібліотеки першої половини XVII ст. // *Православ'я в Україні: Збірник матеріалів III Всеукраїнської наукової конференції*. – Київ, 2013. – С. 386–397.
 - 14 Стосовно інвентарних описів василіанських монастирів, то, наприклад, опубліковані описи чи їх частини Унівського і Спаського монастирів: Візитація Унівського монастиря 1747 року // *Лавра: часопис монахів Студитського Уставу*. – Львів, 1999. – Ч. 3. – С. 27–31; Ч. 4. – С. 37–43. Матеріали до історії Унівської бібліотеки // *Лавра: часопис монахів Студитського Уставу*. – Львів, 1999. – Ч. 3. – С. 32–36. Гуцаленко Т. Два інвентарі Святоспаського монастиря // *Старосамбірщина – III: Альманах*. – Старий Самбір, 2004. – С. 320–357. Lorens B. Inwentarz biblioteki bazylikańskiej archimandrii w Uniowie z 1789 r. // *Hereditas Monasteriorum*. – Wrocław, 2013. – Vol. 2. – S. 253–269. Лось В. Василіанські бібліотеки в світлі монастирських інвентарів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (Правобережна Україна XVIII–XIX століття) // *Między Rzymem a Nowosybirskiem. Księga jubileuszowa dedykowana ks. Marianowi Radwanowi SCJ*. – Lublin, 2012. – S. 605–622.

- 15 «Инвентарь albo Списанія [...] всѣ[x] Apparато[v] ц[ε]рк[о]вны[x] до ц[ε]рк[в]ь бра[т]ства Успенія Пр[ε]свя[т]гїя Б[о]городи[ца] Львовскаго в рокъ [1637]»: Центральний державний історичний архів України у м. Львові (далі ЦДІА України у Львові), ф. 129 (Львівський ставропігійський інститут, м. Львів), оп. 1, спр. 539.
- 16 «Wizyta Monasteru Krechowskie[go] na groncie swoim cum omnibus ... spisana ... Augusti 1739 A[nn]o»: ЦДІА України у Львові, ф. 684 (Протоігуменат монастирів Чину св. Василя Великого, м. Львів), оп. 1, спр. 2042.
- 17 ЦДІА України у Львові – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2043.
- 18 Одиниця зберігання (одинаця зберігання фонду, од. зб.) – примірник одного видання чи примірники кількох різних видань, оправлені разом. Даний термін використовує у своїх дослідженнях Ірина Ціборовська-Римарович, якщо складно встановити точну кількість видань: Ціборовська-Римарович І. Книгозбірня Острозького єзуїтського колегіуму: джерела про комплектацію бібліотечного фонду та їх інформаційна наповненість // Острозька давнина: Науковий збірник. – Остріг, 2013. – Вип. 2. – С. 119.
- 19 «Inwentarz M[o]n[aste]ra Krechowskiego ... die 20 martij [...] A: 1759 w Monasterze Krechowskim»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2044.
- 20 Там само. – Спр. 2045.
- 21 Там само. – Спр. 2029.
- 22 Перелік богослужбових книг Крехівського монастиря за інвентарним описом 1777 р. опубліковано у: Альмес І. Богослужбові книги у Крехівському монастирі в останній чверті XVIII ст. (за матеріалами інвентарного опису 1777 р.) // Християнська сакральна традиція: віра, духовність, мистецтво: збірник матеріалів VI міжнародної конференції. – Львів, 2013. – С. 191–195.
- 23 «Inwentarz Monasteru Krechowskiego z dyspozycyi Przewielebnego Bogu J[ego] M[o]s[ci] X[ię]dz[za] Sylwestra Łasczewskiego: Z: S: Bazylego W[i]jelkiego, Exkonsutora Prowincyi, Superyora Tuteyszego, cum omnibus attinentijs S. Pertinentijs spisany Dnia 21 Maja: S:K: 1777 Roku»: ЦДІА України у Львові, ф. 684, оп. 1, спр. 2029.
- 24 Там само. – Спр. 2046.
- 25 За підрахунками Марії Підлипчак-Маєрович середній показник для монастирських книгозбірень всіх орденів на східних землях Речі Посполитої у XVII–XVIII ст. становив 100–300 книг: Piđłyczak-Majerowicz M. Biblioteki i bibliotekarstwo zakonne na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej w XVII–XVIII w. – Wrocław, 1996. – S. 50.
- 26 Храми на території Крехівського монастиря – Преображення Господнього, св. Миколая, св. Трійці та Покровський. В період ігуменства Сильвестра Лашевського (1775–1782 рр.) було розібрано та перевезено до навколишніх сіл Святотроїцьку та Преображенську церкви: Шкраб'юк П. Крехів: дороги земні і небесні... С. 79–80, С. 118–120.
- 27 ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2043. – Арк. 5, 6 зв.
- 28 Там само. – Спр. 2044. – Арк. 6 зв., 9 зв.
- 29 Там само. – Спр. 2045. – Арк. 8 зв.–9 зв., 16–17 зв.
- 30 Там само. – Спр. 2029. – Арк. 9 зв.–10, 23 зв.
- 31 Там само. – Арк. 52 зв.–53, 58.
- 32 Ісаєвич Я. Василянські друкарні: Унів і Почаїв // На службі Клію: збірник наукових праць на пошану Любомира Винара з нагоди 50-ліття його наукової діяльності. – Нью-Йорк; Торонто; Париж; Львів, 2000. – С. 460–468; Шманько Т. Богослужбові книги унівської друкарні... – С. 98–104.

- 33 Про бережливе ставлення василіан до книг див.: Лукань Р. Василіяни-книголюби // Українська книга. – Львів, 1937. – Ч. 1. – С. 9–10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.nplu.org/view.html?id=1249>.
- 34 У 1738 р. Афанасій Шептицький у пастирському посланні давав вказівки для виправлення у 15 книгах: Гуцуляк Л. Божественна Літургія Йоана Золотоустого... С. 107–108.
- 35 Настольная книга священнослужителя. – Москва, 1977. – Т. 1. – С. 33.
- 36 Мінеї поділяються на загальні та святкові (Анфологіон, Антологій, Трефологіон, Трефолой, Цвітослов, Мінея цвітна чи Мінея святкова): Там само. – С. 30.
- 37 Крім того, виділяють ще Літургікон – частина Службеника, де міститься лише текст Літургії: Narbutt O. Historia i typologia ksiąg bizantyńsko-słowiańskich: zagadnienie identyfikacji według kryterium treściowego. – Warszawa, 1979. – S. 61.
- 38 Також виділяють окремі частини Уставу, а саме: Місяцеслов (порядок циклу свят нерухомих), Тріодіон (свят рухомих – від Неділі про Митаря і Фарисея до Великої Суботи), Пентикостаріон (свят рухомих – від Великодня до Неділі всіх святих): Narbutt O. Historia i typologia ksiąg... – S.50, 64; Алфеев И. Православие: в 2т. – Москва, 2009. – Т. II. – С. 233–235.
- 39 Настольная книга священнослужителя... – С. 38–39.
- 40 В інвентарному описі за 1771 р. зверху олівцем дописано, що книга видана «зрнв вь Москви», тобто 7152 року від створення світу, або 1644 рік від Різдва Христового: ЦДІА України у Львові, ф. 684, оп. 1, спр. 2029, арк. 9 зв.
- 41 Можливо, це Євангеліє, яке сьогодні зберігається у відділі рідкісної книги Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника НАН України (далі ЛННБУ ВРК) – цього ж року видання, проте невідомо про місце видання, але із провенієнціями про приналежність Крехівському монастиреві (штамп «Монастырь Креховский С. Вас.»): ЛННБУ ВРК, ст. IV – 162.
- 42 В інвентарі за 1771 р. дописано олівцем – «вь Москви [...] вие 1689»: ЦДІА України у Львові ф. 684, оп. 1, спр. 2029, арк. 9 зв., 52 зв.; справді було Євангеліє, видане у 1689 р., див.: http://www.pushkinskijdom.ru/Portals/3/PDF/TODRL/12_tom/Privalova/Privalova%20-%2000504.pdf.
- 43 Відомі ще 5 подорожей ченців до Москви – у 1681, 1684, 1688, 1689, 1690 і 1700 рр. Можливо, під час однієї із поїздок і було привезене Євангеліє: Мицько І. Ідеологічна боротьба на Україні в XVII ст... С. 103.
- 44 Про це зазначав в середині XIX ст. настоятель Крехівського монастиря Еміліан Косак – «Знаходник ілі Інвентар монастиря Крехівського...» (1853 р.): ЛННБУ ВР, ф. 3, оп. 1, спр. 122, арк. 58 зв.
- 45 Такий «паспорт» був наданий царями Іваном та Петром Олексійовичами та зберігався у архіві монастиря: Chwalewik E. Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerje, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie. – Warszawa; Krakow, 1926. – Т. 1: А-М. – S. 264.
- 46 Яків Головацький зазначав, що Петро I «щось» подарував Крехівському монастиреві, можливо це було Євангеліє: Головацький Я. Об изслѣдованіи памятниковъ русской старины, сохранившихся в Галичинѣ и Буковинѣ. – Москва, 1871. – С. 20.
- 47 Євангеліє на престольне. – Москва, 1711. 2°, 457 арк.: <http://libguides.culis.kb.dk/content.php?pid=403189&sid=3300944>.

- 48 Петрушевич А. Сводная Галицко-Русская летопись с 1700 до конца Августа 1772 года. – Львов, 1887. – Ч. I. – С. 58 (далі Петрушевич II).
- 49 Про наявність такого видання наприкінці XIX ст. зазначав Антон Петрушевич: Петрушевич А. Каталог церковнославянских рукописей и старопечатных книг кирилловского письма, находящихся на археологическо-библиографической выставке в Ставропигиальном заведении. – Львов, 1888. – С. 26 (далі Петрушевич 1888).
- 50 «Сія книга рекомає Ев[анг]ліє котороє Приналежи[т] служити Манастиреви общежител[н]ому Креховскому вѣчными Часы немає[т] бит ѿдалена ѿ обители тоєи С[в]я[т]ои вышь менованої кліа[т]вою Стыхъ ѿць триста и осмь надєсать» (арк. 2–6): Каталог кириличних стародруків Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України. – Львів, 2002. – Вип. 4. – С. 50–51 (далі ККС); зберігається в ЛННБУ ВРК, ст. IV – 16.
- 51 У XVII ст. Євангеліє належало іншому монастиреві: «Сіа Книга Глаголемаіа Ієва[н] геліа Мона[с]тыра Станыславава Паніє[н]скаго» (арк. 88 зв.): Кириличні рукописні книги у фондах Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України. Каталог. – Львів, 2007. – Т. 1: XI–XVI ст. – С. 195–196 (далі КРК); ЛННБУ ВР, НД – 64.
- 52 Альмес І. Богослужбові книги у Крехівському монастирі... – С. 194–195.
- 53 Lwowskie zbiory publiczne, kolekcje prywatne i wystawy w latach 1861–1939 w druku z zasobu bibliotecznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu: katalog / oprac. Krzysztof Gluziński. – Wrocław, 2011. – S. 41.
- 54 «№ 189. Ewangelia w skórę oprawna, ozdoby srebrne» (w. XVIII), «№ 190. «Ewangelia w blachę srebrną połączana okuta (jedna kłamra), Na głównej stronie przedstawione ukrzyżowanie Chrystusa, w spodu krzyża wyrasta drzewo winnej latoroski którego kwiaty przedstawiają obrazy świętych» (w. XVII), «№ 191. «Ewan[g]jelia bardzo wielka w aksamit oprawna okucia połączone. W stylu barok» (w. XVIII): Katalog wystawy archeologicznej i etnograficznej we Lwowie: 1885. – Lwów, 1885 (без пагінації).
- 55 Ймовірно, за інвентарними даними це «Mszał dawny lwowskiego druku w axamit zielony u srebro oprawny, z blaszkamy 5, rysowanemi Raspiatyiem, u 4 Ewangelisty. Po drugiey stronie pukłow 4 z nakoniecznikami i klawzurkami»: ЦДДА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 56 «Сіа книга рекомаіа Служєб[ник] Приналежи[т] Служити Монастыреви общежителному Креховскому вѣчными Часы котораіа немає[т] бити ѿдалена ѿ обители С[в]я[т]ои, вышь Мєнова[н]но по[д] Анафеомю С[в]я[т]ыхъ ѿць триста осмьнадєсѣа иже вонинеи» (арк. 5–9): ККС. – Вип. 3. – С. 43.
- 57 ЦДДА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 53.
- 58 Про це зазначається у листі Діонісія Сінкевича до Львівського братства з проханням оплатити «Registr roboty Do Sлужєbnika со Robiї Diakon Nikode[m]»: ЦДДА України у Львові. – Ф. 129. – Оп. 1. – Спр. 760. – Арк. 1–2.
- 59 «kosztownie w połącane srebro oprawny, nadzwyczajnej wielkości. Drukowany on był w Moskwie roku 1699»: Kretowicz [A]. Opisanie starożytnego monasteru Bazylianów w Krechowie i jego okolic // Rozmaitości. Pismo dodatkowe do Gazety Lwowskiej. – Lwów, 1830. – № 38. – S. 297.
- 60 Служєбник. – Москва, Печатный Двор, VI. 1699 (7207). 4°, 352 лл. Див.: <http://lslold.ksu.ru/i8327.htm>.

- 61 ЛННБУ ВР. – Ф. 3. – Оп.1. – Спр. 121. – Арк. 16.
- 62 Там само. – Арк. 53.
- 63 КРК. – С. 352–353.
- 64 Петрушевич 1888. – С. 32.
- 65 Запаско Я. Ісаєвич Я. Пам'ятки книжкового мистецтва. Каталог стародруків виданих на Україні. – Львів, 1984. – Кн.2. – Ч.1 (1701–1764 pp.) – № 2363 (далі Запаско II).
- 66 ЛННБУ ВР. – Ф. 3. – Спр. 122. – Арк. 59.
- 67 «Mszał poczajowski w axamit ruzowy, mayszestrem obwieziony u dwie wota na nim cerkiewne: iedne z osobą S. Mikoł[a]ja, drugie okęglawe...1»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 68 «18. Mszałow uniowskich...3» та «19. Mszałow poczajowskich ciękich...2»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 69 Шманько Т. Богослужбові книги унівської друкарні... – С. 103.
- 70 ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2043. – Арк. 6 зв.; спр. 2044, арк. 9 зв.
- 71 «Приходо-расходныя книги по продаже книг Львовским Ставропигиальным братством» (1642–1692 pp.): Архив Юго-Западной России, издаваемый Комиссией для разбора древних актов, состоящей при Киевском, Подольском и Волынском генерал-губернаторе. – Киев, 1904. – Т. 11. – Ч. 1. – С. 601, 604 (далі Архив ЮЗР).
- 72 Требник. Львів, друкарня братства, 1668. 4°. [16], 98, [6], 99–440, [4] арк.: Запаско Я. Ісаєвич Я. Пам'ятки книжкового мистецтва. Каталог стародруків, виданих на Україні. – Львів, 1981. – Кн. 1 (1574–1700 pp.). – № 449 (далі Запаско I).
- 73 ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 74 Запаско II. – № 2212.
- 75 Ісиченко І. Історія української літератури: епоха Бароко (XVII–XVIII ст.). Навчальний посібник. – Львів, 2011. – С. 159, 163.
- 76 Запаско I. – № 354.
- 77 Хойнацкий А. Западнорусские уніятские требники – сравнительно съ требниками православными и латинскими // Труды Киевской Духовной Академии. – Киев, 1867. – № 2. – С. 139.
- 78 Інвентар 1771 р.: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 23 зв.
- 79 Петрушевич 1888. – С. 26.
- 80 «20. Apostołow lwowskiego druku...3»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 81 Апостол. Львів, друкарня братства, 1772. 2°. [14], 258 арк.: Запаско Я. Ісаєвич Я. Пам'ятки книжкового мистецтва. Каталог стародруків, виданих на Україні. – Львів, 1984. – Кн. 2. – Ч. 2 (1765–1800 pp.). – № 2644 (далі Запаско III).
- 82 Пам'ятка XVI ст., руський переклад з коментарями Апостола та Апокаліпсиса. Оригінальна назва «Апостоль стихами избраный». За даними Івана Огієнка, даний рукопис – кальвіністського походження та написаний у 1560-ті роки на Волині: Огієнко І. Українська літературна мова XVI-го ст. і український Крехівський Апостол. – Варшава, 1930. – Т. 1. – С. 155, 158; Рукопис виявлений у 1925 р. єпископом Йосифом Боцяном. Особливістю цієї пам'ятки є наявність наприкінці книги апокрифічного послання апостола Павла до лаодикійців: Боцян Й. Крехівський апостол. Український переклад цілого Апостола і Апокаліпсиса з XVI ст. (Тимчасова

- вістка) // Стара Україна. – Львів, 1925. – № VI. – С. 109–111; Сьогодні рукопис зберігається у ЛННБУ ВР, МВ - 1291.
- 83 «Polustaw Kijowski drukowany in folio, Polustaw in 8vo z Psalterzem drukowany»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2042. – Арк. 5.
- 84 «1. Połustawow nowych poczajowskiego druku in fol...2», «2. Połustaw stary kijowskiego druku tymze stylem...1», «3. Połustaw wielki poszarpany...1»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 85 Часослов Малий (Місяцеслов) – книга, яка містить тексти незмінних частин часів, а також вечірні, малого й великого повечер'я, опівнічниця, утрени та Обідниця: Пуряєва Н. Словник церковно-обрядової термінології. – Львів, 2001. – С. 95, 147.
- 86 Часослов полууставний. Львів, друкарня братства, 1642. 4°. [8], 276, 278, [4] арк.: Запаско І. – № 303.
- 87 «ieden czasosłow dałem oycom Krzechowskym z rozkazania panow bracy»: Архив ЮЗР. – Т. 11. – Ч. 1. – С. 542.
- 88 «98. Vreviaria Latina in 8vo jori...1»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 60.
- 89 Під назвою «Римський Бreviарій» книга була затверджена у 1568 р. буллою папи: Баранов І., Сахаров П. Breviарий // Католическая энциклопедия. – Москва, 2002. – Т. 1: А-З. – С. 745–746. Навряд чи наявність такої книги можна вважати аргументом латинізації. Більш суттєвим аргументом латинізації богослужбової практики була б наявність Понтифікала (Служебника): Nowakowski P. Pierwsze pontyfikaty obrządku bizantyjsko-słowiańskiego (XVII/XVIII w.) jako przykład łączenia wschodniej i zachodniej tradycji liturgicznej w Cerkwi Greckokatolickiej // Harmonijne współistnienie kultury Wschodu i Zachodu na Ukrainie. – Kraków, 2000. – S. 110.
- 90 Архив ЮЗР. – Т. 11. – Ч. 1. – С. 568, 622.
- 91 «7. Oktoichow...2» (1777 р.) ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 92 Штамп «Бібліотека О.О. Вас. Крехів»: КРС. – Вип. 4. – С. 36.
- 93 Наприклад «6. Tryfołohow in fol...2» (1777 р.): ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 94 Номер 15 в інвентарі за 1853 р.: ЛННБУ ВР, ф. 3, спр. 122, арк. 59.
- 95 Ісаєвич Я. Книговидання та друкарство в Почаєві: ініціатори та виконавці // Друкарня Почаївського Успенського монастиря та стародруки: збірник наукових праць. – Київ, 2011. – С. 11.
- 96 Наприклад за 1771 р. – «17. Mineja Pisana miesiąc maj...1», «18. Mineja Pisana na cały rok bez kanopow...1»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 23 зв.
- 97 Про такий примірник зазначає у своїй хроніці Антон Петрушевич: Петрушевич А. Сводная Галицко-Русская летопись с 1600 по 1700 год. – Львов, 1874. – Т. I. – С. 51–52 (далі Петрушевич І).
- 98 «8. Triody Postnych...2», «9. Triody Switnych...2» (1777 р.): ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 99 Петрушевич 1888. – С. 22.
- 100 Архив ЮЗР. – Т. 11. – Ч. 1. – С. 588.
- 101 Провенієнції: 1) арк. 1 - 3: «Ex са[ta]logo librorum Anezy Żeliborsky Episcopi Leopolienensis»; 2) арк. 4 - 7 (інший почерк, XVIII ст.): «Сію книгу Триодіо[н] на[з]вануо

- щдале[м] До мана[с]тира Крехов[с]кого при церкви Преображенія Г[оспод]а н[а] шего І[су]с[а] Х[рист]а. Уфу[н]дованого *Zod qui Supra. М...*; 3) штамп «Б-ка О.О. Василіян Крехів»: ККС. – Вип. 3. – С. 30 - 31, ЛННБУ ВРК, ст. II–157.
- 102 Архив ЮЗР. – Т. 11. – Ч. 1. – С. 107.
- 103 Особисті архівні фонди відділу рукописів: Анований покажчик. Національна академія наук України, Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. – Львів, 1995. – С. 19.
- 104 «О рукописачх знајдујасу х се в розмаитых библиотках галицуйских»: ЛННБУ ВР, ф. 5 (Бібліотека Національного закладу ім. Оссолінських у Львові (Оссолінеум), збірка рукописів), оп. 1, спр. 2392, арк. 73.
- 105 «11. Jarmołoioiw poczajowskiego druku 2, lwowski 1...3», «26. Jarmołojoiw druku pocz[ajowskiego]...2»: ЦДІА України у Львові, ф. 684, оп. 1, спр. 2029, арк. 58; В інвентарях за 1755–1771 рр. не зазначаються місця видань, лише «Jarmołojoiw drukowanuch»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2043. – Арк. 6 зв.; спр. 2044, арк. 9 зв.; спр. 2045, арк. 17; спр. 2029, арк. 23 зв.
- 106 Запаско III. – № 2416, 2766.
- 107 Номери 26 і 27 в інвентарі за 1853 р.: ЛННБУ ВР, ф. 3, спр. 122, арк. 59.
- 108 Наприклад в інвентарі за 1771 р. серед кириличних рукописних книг зазначається про «Ірмолой in folio»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 26 зв.
- 109 ЛННБУ ВР, МВ – 417 та МВ – 1296; див. про ці книги: Петрушевич І. – С. 248; Петрушевич 1888. – С. 13; Ясиновський Ю. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолой 16-18 століть: каталог і кодикологічно-палеографічне дослідження. – Львів, 1996. – № 273. – С. 227; № 317. – С. 243.
- 110 «Ака[фис]ты in 4to Kijowski [...] Poczajowskie w pudełku», «Poweczernyk Lwowski in folio Nadszarpany», «Pogreb zakonny in 4to Uniowski»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 111 ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58; Вослідвання празником пресвятой тайны евхаристии, сострадания пресвятия богородица и блаженнаго священномученика Иосафата от святого собора Замойскаго преподаним. Унів, 1738. 2°. 48 с.: Запаско II. – № 1310.
- 112 Наприклад, запис в інвентарі за 1777 р. – «25. Pomiannykow pisanych in folio...2»: ЦДІА України у Львові. – Ф. 684. – Оп. 1. – Спр. 2029. – Арк. 58.
- 113 ЛННБУ ВР, ф. 77, АСП – 918/П. 101, арк. 138 - 138 зв.

Summary

Ivan Almes

Liturgical books in Krekhiv Basilian monastery in the second half of the 18 century

Based on analysis of inventory description that are stored in the f. 684, op.1 in the Central State Historical Archives of Ukraine in Lviv, the content of liturgical literature in Krekhiv Basilian monastery in the second half of the 18 century is described. In addition, an attempt to identify some copies of liturgical literature of this monastery is made.

Keywords: Krekhiv monastery, the liturgical literature, the monastic inventory